

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket och lag om ändring av 29 a och 48 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket och lag om ändring av 29 a och 48 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (RP 167/2022 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- förstråd Niina Riissanen, jord- och skogsbruksministeriet
- specialsakkunnig Antti Leinonen, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Kirsi Taipale, jord- och skogsbruksministeriet
- specialforskare Esa-Jussi Viitala, Naturresursinstitutet
- ordförande för skogsdelegationen Mikko Tiirola, MTK:s skogsdelegation
- skogsdirektör Anna Rakemaa, Finlands skogscentral
- specialforskare Sampo Pihlainen, Finlands miljöcentral
- specialforskare Minna Pappila, Finlands miljöcentral, företrädar även Finlands Naturpanel
- forstdirektör Marko Mäki-Hakola, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- direktör för skogsärenden Matti Mäkelä, Skogsindustrin rf
- chef för samhällsrelationer Anniina Kostilainen, Finlands Sågindustri rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- miljöministeriet
- Finlands Naturpanel
- Suomen yhteismetsät ry
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Karelen
- Bioenergia ry
- Koneyrittäjät ry
- Finlands naturskyddsförbund rf
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf

Betänkande JsUB 18/2022 rd

- WWF Finland.

Inget yttrande av

- justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny lag om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket och att den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk ändras. I den nya lagen ska det föreskrivas om grunderna och de allmänna villkoren för beviljande av stöd för skogsbruket. De föreslagna stöden ska beviljas efter prövning. På beviljande, utbetalning, tillsyn och andra förfaranden som hänför sig till stöden ska utöver den föreslagna lagen även statsunderstödslagen tillämpas. Syftet med propositionen är att öka stödets genomslag samt förtydliga och förenkla stöd-villkoren.

Utgångspunkten för beredningen av lagen om ett nytt incitamentsystem för skogsbruket har varit revideringen av Europeiska unionens regler om statligt stöd. Det föreslås att incitamentsystemet ska innehålla följande stöd: stöd för vård av plantbestånd och ungskog, stöd för vitaliseringsgödsling, stöd för en plan för vård av torvmarksskog, stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, stöd för skogsbrukets vägnät, miljöstöd, stöd för vård av skogsnaturen och stöd för hyggesbränning. Stödet för vård av torvmarksskog ska i fortsättningen huvudsakligen inriktas på övergripande planering av ett torvmarksområde eller ett delavrinningsområde till torvmarksområdet. I fortsättningen ska inget stöd beviljas för rensning av diken. Ett nytt förslag är att det ska kunna beviljas stöd för grundlig förbättring av en enskild väg på en längd. Det föreslås också att stöd för vård av skogsnaturen inte bara ska beviljas i form av projektfinansiering som utlyses av skogscentralen, utan det ska också kunna beviljas för arbete som utförs av enskilda markägare. I fråga om vården av plantbestånd och ungskog föreslås det att förfarandet med ansökan om stöd innan arbetet inleds ska frångås. Stödet för vård av plantbestånd och ungskog ska enligt förslaget beviljas i form av så kallat stöd av mindre betydelse. När det gäller andra stöd än stöd av mindre betydelse förutsätter införandet av stödordningen en anmälan till kommissionen och kommissionens godkännande.

På grund av reglerna om statligt stöd kan den nya stödsystemet gälla i sju år. Bestämmelser om stödets belopp och närmare villkor för stöden ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk gäller till och med den 31 december 2023. Med anknytning till det föreslås det övergångstider för bland annat ansökan om stöd och inlämnande av kompletterande uppgifter.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet. Den lag som gäller ändring av den temporära lagen om

Betänkande JsUB 18/2022 rd

finansiering av hållbart skogsbruk avses träda i kraft så snart som möjligt efter att riksdagen har antagit den.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt om incitamentssystemet för skogsbruket

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med de smärre ändringar som anges nedan.

Utgångspunkten för beredningen av lagen om ett nytt incitamentsystem för skogsbruket har varit revideringen av Europeiska unionens regler om statligt stöd. Införandet av stödsystemet förutsätter en anmälan till kommissionen och kommissionens godkännande. Det nya incitamentsystemet avses träda i kraft vid ingången av 2024. Den nuvarande temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk upphör att gälla den 31 december 2023. Propositionen hänför sig i fråga om de ändringar som föreslås i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den. Nivån på stödet fastställs genom förordning av statsrådet och de årliga anslagen i statsbudgeten anger ramarna för verksamhetens omfattning.

Stödsystemet för privat skogsbruk är av stor betydelse, eftersom det aktiverar skogsägarna till att vårda skogarna och skogsnaturen. De enskilda skogarna i Finland är viktiga för att trygga virkesförsörjningen till skogsindustrin och mångfalden i skogsnaturen. Privata skogsägars skogslägenheter täcker cirka 60 procent av skogsmarken (skogsstatistisk årsbok 2021, på finska Metsätalostollinen vuosikirja 2021). Incitamenten för skogsbruket har bevisligen ökat de privata investeringarna i skogsbruket och på det sättet i betydande grad bidragit till att Finlands skogsresurser har ökat redan i 50 års tid. Utskottet påpekar dock att den årliga skogstillväxten har avtagit under de senaste åren. Således är det särskilt viktigt att man inom skogsbruket fäster allt större uppmärksamhet vid kolbindning och att på lång sikt öka kollagret. Med hjälp av ändamålsenliga skogsvårdsåtgärder är det möjligt att öka skogens kolbindning och kollager. Satsningar på grövre trädbestånd i skogarna, produktion av rundvirke och mångsidig produktion av ekosystemtjänster betjänar såväl samhället som träförädlingsindustrin och målen som fastställts för den biologiska mångfalden och klimatförändringen. Genom det nya stödsystemet kan man bättre än tidigare trygga de positiva miljökonsekvenser som uppstår för samhället och främja skogarnas roll i anpassningen till klimatförändringen.

I propositionen och de föreslagna stödvillkoren har uppmärksamhet riktats mot möjligheten till automatisk behandling av ansökningar och automatiskt beslutsfattande. Målet har varit att förtydliga stödvillkoren så att automatiseringen av beslutsfattandet utifrån uppgifterna om skogsresurser kan genomföras så smidig som möjligt till exempel i fråga om vård av plantbestånd och ungskog. Avsikten är dessutom att inom arbetsslaget vård av plantbestånd och ungskog återgå till en stödförvaltning som finansieras i efterhand genom att stödet ändras till så kallat de minimis-stöd, det vill säga stöd av mindre betydelse, varvid det nuvarande stödförfarandet i två steg kan slopas. Jord- och skogsbruksutskottet har tidigare i samband med behandlingen av en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk ansett nödvändigt att administrationen av stödsystemet förenklas (JsUB 1/2016 rd — RP 133/2015 rd). Utskottet har

Betänkande JsUB 18/2022 rd

påpekat att uppgifter om skogsresurser och de elektroniska servicesystemen bör utnyttjas effektivt, och skogsägaren bör kunna göra alla anmälningar som berör stödsystemet elektroniskt. Utskottet välkomnar att man i reformen av incitamentsystemet för jordbruket konsekvent har fäst uppmärksamhet vid att stödvillkoren ska vara tydliga och att ansökningarna ska kunna behandlas automatiskt.

Vård av plantbestånd och ungskog

Jord- och skogsbruksutskottet har i sitt utlåtande om budgetpropositionen för 2023 lyft fram att de ändringar som föreslås i den aktuella propositionen bland annat syftar till att plantbestånden ska vårdas i tid och att vårdskulden rörande ungskogarna i realiteten ska kunna minskas (JsUU 25/2022 rd — RP 154/2022 rd). När vården av plantbestånd och ungskog försummas försämras skogarnas tillväxtskick, vilket leder till att skogarna binder mindre koldioxid och att risken för skador ökar. Det är också med tanke på virkesproduktionen ytterst viktigt att öka prestationsantalet för vård av plantbestånd och ungskog. Syftet med de föreslagna stödvillkoren för vård av plantbestånd och ungskog är att styra skogsvårdsarbetet till ett tidigt skede av plantbeståndets utveckling varvid kostnaderna för arbetet är skäligt och produktivitetsnyttan optimal med tanke på samhället och skogsvården. Också med tanke på kolbindningen är det fördelaktigt att plantbeståndet vårdas i ett så tidigt skede som möjligt så att virkesproduktionen kan riktas till de trädstammar som växer som gagnvirke. Det är viktigt att det föreslagna stödet sporrar till skogsvårdsarbete i ett betydligt tidigare skeden än tidigare, påpekar utskottet. Åtgärderna stöder samtidigt också Finlands försörjningsberedskap.

Förutsättningen för beviljande av stöd för vård av plantbestånd och ungskog är de krav som gäller växtplatsens minimiareal, avlägsnandet av trädbestånd, tätheten efter behandlingen, medellängden och det trädbestånd som blir kvar för att växa. Dessutom förutsätts att det direkt efter åtgärderna inte finns något omedelbart behov av vård. Närmare bestämmelser om minimiarealen för objekt där vård av plantbestånd och ungskog utförs, om avlägsnandet av trädbestånd från objektet, om de krav som gäller efter behandlingen i fråga om trädbeståndets täthet, medellängd och trädbestånd som blir kvar för att växa, om konstaterande av utförd vård av plantbestånd eller ungskog samt övriga i lag föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet. Utskottet påpekar att det genom vården av plantbeståndet är möjligt att påverka skogsstrukturen och trädarterna. Med tanke på de risker som är förenade med klimatförändringen och anpassningen till den är det särskilt viktigt att man genom vården av plantbestånden påverkar förhållandet mellan olika trädarter. Utskottet betonar att de bestämmelser om trädbeståndet som gäller efter behandlingen i första hand ska främja lagens syfte enligt 1 §, det vill säga öka skogarnas tillväxt, skydda och öka skogarnas biologiska mångfald och stävja klimatförändringen och främja skogarnas anpassning till den. Kraven ska dessutom vara så tydliga och enkla som möjligt, men de får dock inte leda till sådana schablonmässiga lösningar som strider mot lagens syfte.

Enligt det förslag till förordning som för närvarande är på remiss ska medellängden på plantbestånd eller ungskog efter skogsbehandlingen vara minst 0,7 meter och högst 12 meter. När det gäller den maximala längden grundar sig förslaget till förordning på Naturresursinstitutets utredning, enligt vilken barrträd med en diameter på 16 centimeter är 11,4—13,4 meter långa, beroende på det geografiska läget. Motsvarande längd på björk är 13,9—15,4 meter. Flera aktörer har fö-

Betänkande JsUB 18/2022 rd

reslagit att gränsen för den maximala längden höjs, särskilt på platser med mycket lövträd. Alternativt har det föreslagits att krav på medeldiameter tas i bruk. I propositionen föreslås att diameterkravet ersätts med krav som gäller längd, eftersom medellängden med hjälp av fjärranalysdata kan identifieras tillförlitligare än medeldiametern, och således är kravet tydligare och administrativt enklare. Utskottet anser att man vid införandet av kravet på maximal längd också bör beakta de biogeografiska förhållandena och förhållandena på växtplatsen samt införa bestämmelser om särskilda längdkrav åtminstone för barr- och lövträd. Utskottet påpekar att stödvillkoren dessutom bidrar till att onödigt röjning av underväxtlighet undviks och att arbetet styrs så att det betjänar de träd som man väljer att odla och som kan bestå av flera olika trädarter som är lämpliga för växtplatsen i fråga. Det sporrar i sin tur till att odla beståndet som blandbestånd. När klimatet blir varmare utgör ett tillräckligt lövskogsbestånd en riskhanteringsmetod både för skogsägarna och hela samhället, särskilt i granskogar.

Vård av torvmarksskog

Enligt lagförslaget förnyas stödformerna för torvmarksskog avsevärt. Torvmarksskogarna är på grund av sina klimat- och vattendragskonsekvenser mycket krävande objekt som också har betydelse för virkesförsörjningen till skogsindustrin. Åtgärderna för vård av torvmarksskog är i förhållande till de ökande behoven inte tillräckliga för att skogarnas tillväxt på torvmarker ska kunna bevaras och mångfalden ökas och för att utsläppen från torvmarken ska kunna hållas nere. I fråga om dikade områden är målet att öka den kolmängd som är bunden till trädbeståndet och samtidigt minimera den mängd kol som frigörs till atmosfären i samband med nedbrytning av torv. Utskottet betonar att stödet som beviljas ur incitamentssystemet för skogsbruket i huvudsak är avsett för fysiska personer som inte driver professionellt skogsbruk. Inom vårderna av torvmarksskog finns ett betydande behov av kompetens och ny kunskap. Därför är det viktigt att incitamentsystemet ger skogsägarna möjlighet att få experthjälp vid planeringen av åtgärderna, vilket inverkar på kvaliteten på planeringen och genomförandet av skogsvårdsarbetet.

Enligt lagförslaget omfattar stödet för torvmarksskog en plan för vård av torvmarksskog, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog. I planen för vård av torvmarksskog ska man detaljerat redogöra för dikenens tillstånd och behov av rensning, förutsättningarna för beståndsuppdrivning med permanent skogstäck och torvmarksområdets naturvärden. En förutsättning för beviljande av stöd är att nivån på vattenytan med hjälp av de åtgärder som beskrivs i planen för vård av torvmarksskog hålls på en nivå som är lämplig för en god tillväxt för trädbeståndet, men som å andra sidan hindrar omfattande dränering av de djupaste torvlagren, vilket är av betydelse för klimat- och vattendragsutsläppen. Ett ytterligare stödvillkor är att man ska undvika onödigt istandsättning av diken och att man i första hand ska utreda andra sätt att begränsa dränering. Utskottet välkomnar den föreslagna lösningen om att övergå till planering enligt avrinningsområde och aktivt stödja vattenskyddsåtgärder. Belastning på vattendrag förekommer i avrinningsområden eller delavrinningsområden, och därför lönar det sig att vattenskyddsåtgärder som syftar till att förebygga eller minska belastningen beroende på åtgärd riktas antingen till det område där belastningen uppstått eller till ett ställe i avrinningsområdet där åtgärderna är av störst nytta. Stödsystemet uppmuntrar till en allt noggrannare planering av användningen av dikade områden och kräver allt mångsidigare kompetens av de yrkesutbildade personer som utför planeringen.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Utskottet noterar att den föreslagna planen för vård av torvmarksskog också innehåller utredning av förutsättningarna för beståndsuppdrivning med permanent skogstäck. Detta bedöms öka arealen för beståndsuppdrivning med permanent skogstäck, vilket också kan öka mångfalden, i synnerhet ifall man vid avverkningen riktar uppmärksamhet vid valet av och mängden på de träd som ska lämnas kvar med tanke på bevarandet av mångfalden. Beståndsuppdrivning med permanent skogstäck minskar risken för belastning på vattendrag, eftersom det i området hela tiden finns växtlighet som tar upp näringsämnen från marken och skyddar jordytan från erosion. Både för att öka mångfalden och minska vattendragsbelastningen är det välkommet att arealen för beståndsuppdrivning med permanent skogstäck ökar. Utskottet betonar att skogsbehandlingsmetoden bör väljas med beaktande av förhållandena på växtplatsen och de mål som markägaren ställt upp för objektet i fråga.

Andra arbetsslag som omfattas av stödet

Enligt 3 kap. i lagförslaget, som gäller vägnät för skogsbruket, kan stöd för byggande av skogsvägar i fortsättningen beviljas inte bara samprojekt utan också sådana projekt för grundlig förbättring av enskilda vägar som genomförs av en enskild markägare. Enligt lagförslaget kan grundlig förbättring också genomföras av en sådan enskild väg som är av betydelse för transporter inom skogsbruket. Utskottet ser det som viktigt att reparationsskulden för enskilda vägar åtgärdas. Ett skogsvägnät som är i dåligt skick försvårar avsevärt virkesförsörjningen till industrin. Ett välfungerande vägnät stöder i sin tur också användningen av skogarna för rekreation och bekämpningen av skogsbränder. Som nya förutsättningar för stöd som beviljas för vägprojekt föreslås bland annat att det för projekt som gäller byggande eller reparation av en bro ska utses en utomstående övervakare som har tillräcklig yrkesskicklighet. När det är fråga om åtgärder i anslutning till vägtrummor och broar ska man också säkerställa att vattenlevande organismer har möjlighet att förflytta sig obehindrat. Av utredningar framgår att det i vattendragen i Finland finns ungefär 90 000—95 000 vägtrummor, och det bedöms att varannan av dem åtminstone delvis hindrar fisk och andra vattenlevande djur samt landdjur från att röra sig fritt. Det är viktigt att vandringsfiskarnas stigning till naturliga förökningsområden främjas genom att sådana vägtrummor som hindrar fiskarna från att vandra fritt alltid där det är möjligt ersätts med trummor som inte utgör några hinder för fiskarnas vandring.

Lagförslagets 4 kap. gäller stöd för bevarande av skogarnas biologiska mångfald och vård av skogsnaturen. Enligt propositionen kan stöd för vård av skogsnatur beviljas bland annat för istandsättning och restaurering av livsmiljöer och för att minska vattendragsolägenheterna på grund av skogsbruk samt för att vid sidan av dessa åtgärder förbättra livsmiljöerna för vilt. I fråga om stöd för vård av skogsnatur föreslås det ändringar som gäller stödmottagaren så att stödet också kan beviljas en enskild markägare på dennes ansökan utan att markägaren deltar i ett av skogscentralen utlyst projekt. Det är möjligt att kostnadseffektivt planera och genomföra naturvårdsarbeten som utgår från skogsägaren eller aktören, vilket sporrar till mer omfattande projekt för vård av skogsnatur. Som ett nytt arbetsslag föreslås i 4 kap. också skogsvårdsrelaterad hyggesbränning. Ökad hyggesbränning är av betydelse som ett led i åtgärderna för att stärka skogarnas biologiska mångfald. Utskottet välkomnar förslaget om ersättning för det trädbestand som bränns vid hyggesbränning eftersom det kan bidra till att öka hyggesbränningen i ekonomiskogar och på det sättet förbättra tillståndet i området och levnadsförhållandena för arter som är beroende av skogsbränder.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Avslutningsvis

Enligt lagförslaget ska bestämmelser om ikraftträdandet av lagen om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan lagen träder i kraft gör jord- och skogsbruksministeriet en anmälan till kommissionen om stöd i incitamentssystemet, med undantag för stöd för vård av trädbestånd och ungskog. Ett godkännandebeslut av kommissionen förutsätts för att lagen ska träda i kraft. Kommissionen kan endast godkänna stödsystem som gäller för en viss tid. Det föreslås att det nya stödsystemet ska träda i kraft vid ingången av 2024, och enligt det föreslagna 58 § 1 mom. ska lagen gälla fram till utgången av 2029. Lagen om ändring av 29 a och 48 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk avses dock träda i kraft så snart som möjligt efter det att riksdagen har godkänt lagen. Det nya stödsystemet förutsätter att de informationssystem som behövs för behandlingen av stödansökningar ses över. Skogscentralen har inlett arbetet med att se över informationssystemen, och de nya systemen beräknas vara klara att användas från och med ingången av 2024. Det är viktigt att övergången till det nya stödsystemet sker smidigt, påpekar utskottet. Utskottet understryker också att skogsägare och andra aktörer redan i god tid innan systemet träder i kraft bör erbjudas tillräcklig information och handledning som berör det nya stödsystemet.

När det gäller övergången till det nya stödsystemet och övergångsbestämmelserna anser utskottet att möjligheten till stöd för vård av plantbestånd och ungskog enligt den nya lagen inte bör påverkas av hur lång vård- och underhållsskyldigheten har varit i anslutning till stöd som beviljats för samma objekt enligt den tidigare lagstiftningen. Enligt 40 § i lagförslaget ska vård- och underhållsskyldigheten enligt den nya lagen vara i fem års tid från det att hela stödet har betalats ut. Utskottet föreslår på det sätt som beskrivs nedan i detaljmotiveringen att övergångsbestämmelsen om stöd för vård av plantbestånd och ungskog ändras så att nytt stöd i alla situationer kan beviljas fem år efter det att hela den tidigare finansieringen har betalats. Utskottet fäster samtidigt uppmärksamhet vid beräkningen av tidsfristerna enligt den gällande lagen om finansiering av hållbart skogsbruk och den nya lagen om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket. I den gällande lagen om finansiering av hållbart skogsbruk samt i den nya lagen om ett incitamentsystem för skogsbruket och i lagens 58 § om övergångsbestämmelser är beräkningen av flera tidsfrister kopplad till den sista utbetalningen av stödet. Markägaren får av skogscentralen en anmälan om utbetalning där det framgår när hela stödet har betalats ut. Uppgifterna om utbetalning syns dock inte för närvarande i skogscentralens öppna karttjänst, vilket har ansetts vara problematiskt för stödmottagarna. Enligt uppgift är avsikten att skogscentralens elektroniska tjänst ska utvecklas så att tidpunkten för när vård- och underhållsskyldigheten upphör kan kontrolleras direkt i tjänsten. Också till denna del är det viktigt att övergången till det nya stödsystemet inte leder till avbrott i de elektroniska tjänsterna eller förvirring när det gäller beräkningen av tidsfristerna. Det ska vara lätt för stödmottagarna att få information om tidsfrister och giltighetstider som berör stödmottagarens skyldigheter.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

1 kap. Allmänna bestämmelser

Betänkande JsUB 18/2022 rd

5 §. Iakttagande av vissa regler om statligt stöd. I paragrafen föreslås bestämmelser om iakttagande av vissa regler om statligt stöd. I det föreslagna 4 mom. hänvisas det till EU:s bestämmelser om stöd av mindre betydelse i fråga om annat stöd än stöd för plantbestånd och ungskog. Eftersom bestämmelsen till denna del uttryckligen avser stöd för vård av plantbestånd och ungskog enligt 13 § i lagförslaget, föreslår utskottet att den finska lagtexten preciseras så att ordet ”hoito” (vård) läggs till i den sista meningen i momentet. Ändringen påverkar inte den svenska lagtexten.

3 kap. Vägnät för skogsbruket

18 §. Ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för grundlig förbättring av en enskild väg. Paragrafen gäller ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för grundlig förbättring av en enskild väg. För den väg som byggs i samband med att en väg grundligt förbättras föreslås en maximal längd och bredd som inte får överskridas för att projektet ska betraktas som grundlig förbättring av väg. I de föreslagna 1 mom. 5 punkten och 3 mom. anges dock felaktigt vägens minimilängd och minimibredd. Utskottet föreslår att 1 mom. 5 punkten och 3 mom. ändras så att bestämmelserna gäller den nya vägens maximilängd och minimibredd.

5 kap. Beviljande och utbetalning av stöd

33 §. Förpliktelser som följer av Europeiska unionens lagstiftning vid stödbeslut. Det föreslås bestämmelser om de förpliktelser som följer av EU-lagstiftningen vid stödbeslut. Med tanke på sökandens rättsskydd är det viktigt att de centrala krav på stöd som baserar sig på EU-lagstiftningen och kommissionens godkännandebeslut anges i stödbeslutet. Ett sådant krav är till exempel återkrav av stöd. Bestämmelser om återkrav föreslås i 45 §. Enligt den gör skogscentralen en framställning till Livsmedelsverket om återkrav av stöd och Livsmedelsverket beslutar om återkrav. Den föreslagna 33 § kan felaktigt uppfattas som att skogscentralen ensam svarar för återkravet av stödet. Utskottet föreslår att 1 och 2 mom. ändras så att omnämnandet av skogscentralens skyldighet att återkräva stöd stryks och att det mer allmänt nämns att information som gäller återkrav av stödet ges i stödbeslutet.

9 kap. Ikraftträdande

58 §. Ikraftträdande. I 4 mom. föreslås bestämmelser om beviljande av stöd för vård av plantbestånd och ungskog enligt den föreslagna 13 § för ett sådant objekt som redan beviljats stöd enligt den tidigare lagstiftningen eller som omfattas av vård- och underhållsskyldighet enligt den tidigare lagstiftningen. Stödet får enligt det föreslagna 6 § 2 mom. inte användas för ett arbete eller en åtgärd som enligt lag hör till markägarens skyldigheter. Enligt den föreslagna 40 § är en enskild markägare som har fått stöd för vård av plantbestånd och ungskog skyldig att i fem år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. I den tidigare gällande lagstiftningen har vård- och underhållsskyldigheten pågått i sju eller tio år, och regeringen föreslår inga ändringar i detta. Utskottet anser att trots att längden på vård- och underhållsskyldigheten enligt den tidigare lagstiftningen varierar, ska stöd för vård av plantbestånd och ungskog enligt 13 § i den nya lagen kunna beviljas när det har förflutit fem år sedan hela stödet för samma objekt har betalats. Det här bidrar till att skogen vårdas vid en tidpunkt som är bättre med avseende på skogsvårdsbehovet än i en situation där skogsägaren för att bevil-

Betänkande JsUB 18/2022 rd

jas stöd skulle behöva vänta längre för att vård- och underhållsskyldigheten enligt den tidigare lagen ska upphöra. Ändringen av övergångsbestämmelsen påverkar inte längden på vård- och underhållsskyldigheten enligt den tidigare lagstiftningen, som förblir oförändrad tills skogsägaren eventuellt ansöker om stöd enligt den nya lagen och åläggs vård- och underhållsskyldighet enligt den. Enligt en preliminär bedömning finns det med avseende på EU:s regler om statligt stöd inte några hinder för att övergångsbestämmelsen om stöd för vård av plantbestånd och ungskog som beviljas i form av de minimis-stöd ändras på det sätt som utskottet föreslår.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 167/2022 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 167/2022 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja och sammanpassa en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar skötsel och användning av skogarna. Med stöd av denna lag finansieras åtgärder vars syfte är att

Betänkande JsUB 18/2022 rd

- 1) öka skogarnas tillväxt,
- 2) skydda och öka skogarnas biologiska mångfald,
- 3) främja vattenvården inom skogsbruket,
- 4) stävja klimatförändringar och främja skogarnas anpassning till dem,
- 5) upprätthålla ett vägnät för skogsbruket.

2 §

Tillämpningsområde och begränsningar som gäller användningen av finansieringen

Finansiering som avses i denna lag får inom ramen för det anslag som årligen anvisas i statsbudgeten endast användas till de skogar som omfattas av skogslagens (1093/1996) tillämpningsområde och till de på statsrådets principbeslut baserade enskilda naturskyddsområden vars fridlysningsbestämmelser tillåter den finansierade verksamheten. Finansieringen får då emellertid inte gälla miljöstödsavtal i dessa naturskyddsområden. Finansieringen ska användas för skog som ägs eller förvaltas av sådana stödmottagare som avses i denna lag. Vattenvårdsåtgärder i torvmarksskog, byggande av vägar på dikesrenar, vård av skogsnaturen, byggande av skogsvägar och grundlig förbättring av enskilda vägar anses gälla skog som ägs eller förvaltas av stödmottagare som avses i denna lag, även om åtgärderna och arbetet delvis utförs på något annat område, om de eftersträfvade effekterna av arbetet eller åtgärderna kommer stödmottagarna till del. Finansieringen beviljas i form av stöd.

Finansiering enligt denna lag får inte användas till ersättningar som betalas utifrån ett avtal om tidsbegränsad fridlysning av ett område enligt 48 § i naturvårdslagen (/) eller till ersättningar om vilka det föreskrivs i 113 § eller 126 § 2 mom. i den lagen eller om vilka det i övrigt föreskrivs särskilt och inte heller till ersättningar som baserar sig på motsvarande bestämmelser som gällde innan de bestämmelserna trädde i kraft.

Finansiering enligt denna lag får inte användas för planerings- och utredningsarbete som utförs av en myndighet eller av en aktör som sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Med skog avses i denna lag skogsbruksmark som indelas i skogsmark, tvinmark, impediment och övrig skogsbruksmark.

3 §

Förhållande till statsunderstödslagen och bestämmelserna om offentlig upphandling

På stöd som avses i denna lag tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001), med undantag för dess 13 § 3 och 4 mom.

Finlands skogscentral, nedan skogscentralen, är statsbidragsmyndighet när det gäller stöd enligt denna lag. I fråga om beslut om återkrav av stöd som skogscentralen har beviljat samt om hävning och uppsägning av miljöstödsavtal är dock Livsmedelsverket statsbidragsmyndighet. När det är fråga om återbetalning av miljöstöd och uppsägning av avtal i samband med skogsskador, är skogscentralen och Livsmedelsverket statsbidragsmyndigheter i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

På upphandling som finansieras med stöd enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om offentlig upphandling till den del upphandlingen hör till tillämpningsområdet för offentlig upphandling. Om upphandlingens värde understiger det nationella tröskelvärdet och om stödbeloppet

Betänkande JsUB 18/2022 rd

pet grundar sig på godtagbara kostnader, ska stödmottagaren se till att ett tillräckligt antal anbud begärs vid upphandlingar som hör samman med genomförandet av det arbete eller den åtgärd som ska stödjas. Anbud behöver dock inte begäras för ordnande av underentreprenad eller för övervakning och handledning av underleverantörens arbete, om den ansvariga beställaren för genomförandet av det arbete eller den åtgärd som ska stödjas är den som utarbetat verkställighetsplanen.

4 §

Stödmottagare

Endast enskilda markägare kan beviljas stöd enligt denna lag. Med enskilda markägare avses i denna lag

- 1) fysiska personer,
- 2) de som innehar en arrenderätt, en nyttjanderätt som baserar sig på testamente, en efterlevande makes besittningsrätt, en pensionsrätt eller någon motsvarande rättighet, förutsatt att innehavaren av rätten är en fysisk person,
- 3) företag, sammanslutningar och dödsbon där alla bolagsmän, medlemmar eller delägare är fysiska personer och där företagets eller sammanslutningens huvudsakliga syfte är att bedriva gårds- eller skogsbruk,
- 4) en stiftelse vars verksamhet till största delen utgörs av gårds- eller skogsbruk,
- 5) sådana delägarlag för samfälliga skogar och sådana delägarlag för i lagen om samfälligheter (758/1989) avsedda samfälligheter där minst 50 procent av andelarna ägs av fysiska personer samt sådana delägarlag för en samfällig skog eller ett samfälligt område som har bildats före den 1 mars 2003.

Med enskilda markägare avses dessutom sådana fysiska personer som tillsammans med ett bolag äger en fastighet, förutsatt att de fysiska personernas ägarandel av fastigheten är minst 50 procent och att bolagets huvudsakliga syfte är att bedriva gårds- eller skogsbruk. Som enskilda markägare betraktas dock inte de fonder om vilka det föreskrivs i lagen om placeringsfonder (213/2019) eller i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014).

De fysiska personer som är delägare i en sammanslutning ansvarar för de skyldigheter som hänförs till stödet.

Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsakligt bedrivande av gårds- eller skogsbruk enligt 1 och 2 mom. och när bedrivandet av gårds- eller skogsbruk kan anses utgöra största delen av en stiftelses verksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Iakttagande av vissa regler om statligt stöd

Stöd beviljas inte sådana som uppfyller kraven i riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01). Stöd beviljas inte heller dem av vilka man med stöd av beslut av Europeiska kommissionen kräver tillbaka stöd som är regelstridiga och oförenliga med den inre marknaden.

Stöd enligt denna lag får inte användas för att ersätta kostnader för vilka stödmottagaren kunde ha tecknat en försäkring.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Skogscentralen ska publicera uppgifter om beviljat stöd i ett allmänt datanät på det sätt som krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning till den del som det beviljade stödet överskrider 100 000 euro. Bestämmelser om lämnande av uppgifter om understöd till informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och om publicering av understödsuppgifter i samband med det finns i statsunderstödslagen.

Utöver bestämmelserna i denna lag ska i ärenden som gäller stöd för vård av plantbestånd och ungskog iakttas det som föreskrivs i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, nedan *de minimis-förordningen*. Det som föreskrivs i 1–3 mom. gäller dock inte stöd för vård av plantbestånd och ungskog.

6 §

Allmänna villkor för beviljande av stöd

De arbeten som det beviljas stöd för ska vara ändamålsenliga både ekonomiskt och med tanke på bevarandet av skogarnas biologiska mångfald. Arbetena ska i den mån det är möjligt koncentreras så att de kan genomföras på det sätt som är totalekonomiskt mest fördelaktigt. Arbetena ska utföras i enlighet med god yrkespraxis inom skogsbranschen.

Stödet får inte användas för ett arbete eller en åtgärd som enligt lag hör till markägarens skyldigheter. Miljöstöd kan dock beviljas, om det ersätter markägaren den delen som överskrider det ekonomiska bortfall eller den skada som är större än ringa enligt skogslagens 11 §.

Det arbete eller de åtgärder som det beviljas stöd för ska överensstämma med den lagstiftning som gäller dem. Stödet får inte användas för ett arbete eller en åtgärd som har föranletts av verksamhet som konstaterats vara lagstridig. Arbetet får inte medföra sådana negativa konsekvenser för den övriga miljön som rimligen kan undvikas.

7 §

Begränsningar för beviljande av stöd

Stöd beviljas inte stora företag som avses i Europeiska unionens lagstiftning.

Stöd beviljas inte, om en enskild markägare för att få stödet har genomfört ett förmögenhetsarrangemang eller något annat arrangemang vars juridiska form inte motsvarar sakens faktiska natur eller syfte. Stöd beviljas inte heller, om en enskild markägare har gett någon annan omständighet som hänför sig till beviljandet av stöd en sådan form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte.

Närmare bestämmelser om definitionen av ett stort företag utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Annat offentligt stöd

Ett villkor för att stöd enligt denna lag ska beviljas är att det för det arbete eller den åtgärd som ska finansieras inte har beviljats andra förmåner av offentliga medel. Ett villkor för beviljande av

Betänkande JsUB 18/2022 rd

miljöstöd samt stöd för vård av skogsnaturen och hyggesbränning är dessutom att det för objektet i fråga inte med stöd av naturvårdslagstiftningen har finansierats åtgärder med statliga medel under de senaste fem åren före ansökan.

Stöd som har beviljats med stöd av denna lag återkrävs, om det efter att stödet har betalats ut framgår att det för arbetet eller åtgärden har beviljats andra förmåner av offentliga medel.

9 §

Eget arbete, arbete som utförs av utomstående och samprojekt

De arbeten som avses i denna lag kan utföras som eget arbete eller av en utomstående aktör. Stöd beviljas inte för åtgärder som markägaren utfört som eget arbete, om stödbeloppet grundar sig på godtagbara kostnader.

Som samprojekt anses projekt som genomförs på åtminstone två olika fastigheters område, förutsatt att fastigheterna inte tillhör samma markägare och att båda markägarna har rätt till stöd enligt denna lag. Vård av plantbestånd och ungskog kan inte genomföras som samprojekt.

Närmare bestämmelser om det egna arbete som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Verkställighetsplan, anmälan om verkställande och plan för vård av torvmarksskog

För beviljande av stöd för vitaliseringsgödslning, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av skogsväg, vård av skogsnaturen och hyggesbränning enligt denna lag förutsätts en verkställighetsplan som godkänts av skogscentralen. En verkställighetsplan för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog ska basera sig på en tidigare upprättad plan för vård av torvmarksskog som har finansierats med stöd av denna lag. Efter att ovannämnda arbeten i skogen och planen för vård av torvmarksskog har slutförts ska en anmälan om verkställande lämnas till skogscentralen inom den tid som skogscentralen bestämmer. Dessutom ska det om utförande av åtgärder som gäller vård av plantbestånd och ungskog ges in en anmälan om verkställande till skogscentralen i samband med ansökan om stöd.

Den som utarbetar verkställighetsplanen, anmälan om verkställande och planen för vård av torvmarksskog ska ha tillräcklig sakkunskap i förhållande till typen och omfattningen av den understödda åtgärden.

Verkställighetsplanen och anmälan om verkställande kan uppgöras som eget arbete enligt 9 §. En plan för vård av torvmarksskog kan inte upprättas som eget arbete. För utarbetande av en verkställighetsplan kan beviljas stöd, om dokumentet upprättas som annat än eget arbete.

Bestämmelser om krav på innehållet i en verkställighetsplan, en anmälan om verkställande och en plan för vård av torvmarksskog utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

11 §

Stödets storlek och avsättning av medel

Stöden kan differentieras regionalt enligt skogsbruksförhållanden och administrativa gränser. Beloppet av stöd för grundlig förbättring av en enskild väg kan differentieras enligt huruvida det är fråga om ett samprojekt eller ett projekt som genomförs av en samfälld skog eller om det är fråga om ett projekt som genomförs på något annat sätt. Stödet för en plan för vård av torvmarksskog kan differentieras enligt antalet fastigheter i det område som planen gäller eller enligt den areal som planen gäller. Stödet beviljas som en procentandel av de godtagbara kostnaderna eller enligt kalkylerade grunder. Om det gäller samägande enligt 4 § 2 mom., beviljas stöd till ett belopp som motsvarar de fysiska personernas relativa ägarandel.

Genom miljöstödet kan markägaren få ersättning för inkomstbortfall vid virkesproduktionen med avdrag för andelen ekonomiskt bortfall eller annan ekonomisk skada som är större än ringa enligt 11 § i skogslagen. I miljöstödet kan dessutom ingå en incitamentsersättning för död ved, som utgör högst 20 procent av miljöstödet totala belopp.

I stödet för hyggesbränning ingår stöd för genomförande av åtgärden och en separat ersättning för det inkomstbortfall vid virkesproduktionen som markägaren orsakas i fråga om det trädbestånd som lämnas kvar på det område där hyggesbränningen genomförs. Volymen av det trädbestånd som ska beaktas i den separata ersättningen är högst 50 kubikmeter virke. I stödet för vård av skogsnaturen ingår dessutom en ersättning för inkomstbortfall vid virkesproduktionen när sådana bortfall har uppkommit.

Närmare bestämmelser om stödets storlek, regional differentiering, godtagbara kostnader, grunder för beräkning av miljöstöd och den incitamentsersättning som hör samman med det samt övriga grunder för bestämmande av stöden utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om det medelrotpis per kubikmeter virke som ska användas vid beräkning av trädbeståndets avverkningsvärde utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

12 §

Stödets maximi- och minimibelopp och ett projekts minimistorlek i vissa fall

För ett projekt kan beviljas högst 100 000 euro per stödmottagare. Miljöstöd och stöd för bygande av skogsväg kan dock beviljas till ett belopp av högst 300 000 euro per stödmottagare.

Vid samägande enligt 4 § 2 mom. beviljas stöd inte, om de fysiska personernas relativa andel av storleken av det projekt som ska finansieras inte uppfyller kravet på projektets minimistorlek.

Miljöstöd beviljas inte, om det belopp som ska beviljas per avtal är under 500 euro. För vård av skogsnaturen beviljas inte stöd, om det belopp som ska beviljas per projekt är under 500 euro. Vid samägande enligt 4 § 2 mom. har de fysiska personerna inte rätt till stöd, om deras relativa sammanlagda andel av det beviljade miljöstödet eller stödet för vård av skogsnaturen skulle bli mindre än 500 euro.

När det gäller stöd för vård av plantbestånd och ungskog får det totala beloppet av stöd av mindre betydelse som beviljas ett enda företag som avses i artikel 2 i de minimis-förordningen inte överskrida 200 000 euro under en period av tre på varandra följande skatteår.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

2 kap.

Ekologiska stöd och stöd som främjar skogarnas tillväxt

13 §

Vård av plantbestånd och ungskog

Stöd kan beviljas för tidig slyröjning i plantbestånd, gallring av plantbestånd och ungskog samt avlägsnande och gallring av låg skärm. Ett villkor för att stöd ska beviljas är att åtgärden inte är kommersiellt lönsam. Dessutom kan stöd beviljas för hopsamling av klenträäd i samband med dessa arbeten.

För att stöd ska kunna beviljas krävs det att objektet, som kan vara fördelat på flera områden, uppfyller kravet på minimiareal och de krav som gäller för avlägsnande av trädbestånd samt de krav som gäller efter behandlingen i fråga om trädbeståndets täthet, medellängd och bestånd som blir kvar att växa och att objektet inte behöver omedelbar vård efter behandlingen.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om minimiarealen för objekt där vård av plantbestånd och ungskog utförs, om avlägsnandet av trädbestånd från objektet, om de krav som gäller efter behandlingen i fråga om trädbeståndets täthet, medellängd och trädbestånd som blir kvar att växa, om konstaterande av utförd vård av plantbestånd eller ungskog samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Vitaliseringsgödsling

Stöd kan beviljas för gödsling med aska av torvmark. Dessutom kan stöd beviljas för gödsling av objekt där marken har borbrist.

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

- 1) gödslingsobjektet, som kan vara fördelat på flera områden, uppfyller kravet på minimiareal och minimikraven i fråga om trädbeståndet och marken,
- 2) behövliga skogsvårdsåtgärder har genomförts på objektet,
- 3) det inte finns några betydande behov av avverkning på objektet,
- 4) områdets vattenhushållning är i sin ordning.

Om stöd beviljas på grund av att marken lider av borbrist, är en förutsättning för att stöd ska beviljas dessutom att arbetet utförs i sådana skogar där utvecklingen av trädbeståndet trots skogsvårdsåtgärder avtar på grund av obalans mellan näringsämnena i marken och som genom gödsling kan fås att återhämta sig. Dessutom ska gödselprodukten lämpa sig för att rätta till obalansen mellan näringsämnena.

Stöd beviljas inte, om det vid planering av åtgärden inte har fästs särskild vikt vid de konsekvenser för vattnen och miljön som åtgärden har samt vid minskning av de eventuella negativa effekter som åtgärden medför.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Närmare bestämmelser om minimiarealen för objekt där vitaliseringsgödsling utförs, gödslingsobjektet, grunderna för val av gödselprodukt, spridningen av gödselmedlet, minimikraven i fråga om trädbeståndet och marken samt behövliga skogsvårdsåtgärder på objekt där vitaliseringsgödsling ska utföras och om när det inte finns några betydande behov av avverkning och när områdets vattenhushållning är i sin ordning samt om övriga i denna paragraf föreskrivna förutläggningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Plan för vård av torvmarksskog

Stöd kan beviljas för utarbetande av en plan för vård av torvmarksskog, om planen innehåller planering av åtgärder som behövs med tanke på vattenvården och utredning av naturvärden samt planering av minst två andra behövliga skogliga åtgärder.

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

1) förbättrandet av förutsättningarna för virkesproduktion, vattenvården, begränsningen av klimatförändringar och skyddet av den biologiska mångfalden samordnas i planen för vård av torvmarksskog,

2) det område som omfattas av planen uppfyller kravet på minimiareal,

3) det område som omfattas av planen finns inom samma torvmarksområde eller dess delavrinningsområde så att det bildar en ändamålsenlig helhet med tanke på regleringen av markens vattennivå och planeringen av vattenvårdsåtgärder,

4) det för det område som ska omfattas av planen inte tidigare har upprättats en med stöd av denna lag finansierad plan för vård av torvmarksskog.

För utarbetandet av en plan för vård av torvmarksskog beviljas stöd på villkor att

1) det tas hänsyn till skogliga åtgärder utanför det område som ska omfattas av planen, om uppgifterna finns att tillgå i skogscentralens öppna datamaterial när planeringen inleds,

2) de bästa tillgängliga planeringsmetoderna används och skogscentralens öppna datamaterial eller annat motsvarande material som finns tillgängligt när planeringen inleds utnyttjas vid utarbetandet av planen,

3) det utreds vilka naturobjekt och potentiella naturvårdsobjekt, inklusive restaureringsobjekt, det finns på det område som planeras,

4) den färdiga planen innehåller en vattenvårdsplan, en beskrivning av naturobjekten och potentiella naturvårdsobjekt, restaureringsobjekt och objekt för hyggesfritt skogsbruk i det område som omfattas av planen samt en beskrivning av de skogliga åtgärder, vägar på dikesrenar och åtgärder med anknytning till avlopps-, dränerings- och kompletteringsdiken och avhjälpande av erosionsskador som ska genomföras inom de kommande fem åren i det område som omfattas av planen,

5) i planen anges de diken som inte behöver rensas för att förbättra dräneringen och i fråga om vilka rensning bör undvikas för att minimera negativa konsekvenser för vattendragen,

6) de planerade åtgärderna gör det möjligt att bedriva hållbart skogsbruk och minimerar negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden, klimatet och vattendragen,

7) i planen identifieras de mest sannolika av de mest betydande negativa miljökonsekvenserna och beskrivs vad som görs för att minimera dem,

8) de markägare som äger eller innehar en fastighet där vattenvårdsåtgärder avses bli genomförda söker stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog ef-

Betänkande JsUB 18/2022 rd

ter att planen för vård av torvmarksskog har färdigställts och åtar sig att genomföra åtgärderna i fråga inom en tid som skogscentralen bestämmer, och

9) diken som enligt planen inte ska rensas förblir orensade under de fem år som följer på färdigställandet av planen.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 3 mom. 8 punkten, behöver stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar inte sökas, om vattenvårdsåtgärderna finansieras med annan offentlig finansiering eller om de skogliga åtgärder som anges i planen för vård av torvmarksskog kan genomföras på ett sådant sätt att åtgärdernas negativa konsekvenser för vattendragen minimeras. Åtgärder som genomförs med annan offentlig finansiering ska anmälas till skogscentralen inom en tid som skogscentralen bestämmer.

Närmare bestämmelser om minimiareal för det planerade området, avgränsning av stödberättigande planerat område, godtagbara åtgärder som planeras och minimering av deras miljökonsekvenser, vattenvårdsplan samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar och villkor för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog

Stöd kan beviljas för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar, om åtgärderna nämns i en plan för vård av torvmarksskog som finansierats i enlighet med 15 §.

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

1) åtgärderna baserar sig på en plan för vård av torvmarksskog och en verkställighetsplan som har utarbetats på basis av den,

2) det vid genomförandet används bästa tillgängliga vattenvårdsmetoder och vattenvårdsanläggningar som lämpar sig för området och som har en skälig kostnadsnivå,

3) vattenvårdsåtgärderna behövs för att minska suspenderade ämnen och näringsbelastning,

4) en väg på en dikesren är möjlig att göras så att man får en vägförbindelse fram till sådan bärande mark som är närmast dikessystemet.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om godtagbara vattenvårdsåtgärder och vägar på dikesrenar samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Vägnät för skogsbruket

17 §

Byggande av skogsväg

Stöd kan beviljas för grundlig förbättring av en enskild väg som behövs för transporter inom skogsbruket och för byggande av en ny skogsväg. En grundlig förbättring av en enskild väg kan

Betänkande JsUB 18/2022 rd

gälla hela vägen eller en del av den eller dess konstruktioner och anläggningar, och den kan innefatta byggande av en ny skogsväg. En grundlig förbättring av en enskild väg eller byggande av en ny skogsväg kan också gälla byggande av en separat upplagsplats vid vägen. En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla byggande av en separat upplagsplats vid vägen eller byggande av en bro eller anläggning av en vägtrumma som motsvarar en bro, trots att vägen inte byggs om i övrigt. Med skogsväg avses i denna lag en skogsväg enligt 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om enskilda vägar (560/2018).

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

1) den enskilda väg som ska förbättras grundligt eller den nya skogsvägen till sin struktur lämpar sig för transporter inom skogsbruket under hela året, med undantag för menförestider,

2) det med tanke på helheten av vägnätet av lägre grad kan anses ändamålsenligt att grundligt förbättra vägen eller bygga en ny väg,

3) det i enlighet med lagen om enskilda vägar har bildats en vägrätt och ett av vägdelägarna bestående väglag som sköter vägen; i fråga om ett projekt som en enskild markägare genomför på egen hand krävs dock inte att sådana har bildats,

4) en utomstående övervakare som har tillräcklig yrkesskicklighet och som är oberoende av den som genomför projektet utses för projektet innan stödansökan lämnas in, när det är fråga om byggande eller reparation av en bro,

5) vattenlevande organismer har möjlighet att förflytta sig obehindrat, när det är fråga om åtgärder i anslutning till vägtrummor och broar.

En förutsättning för att stöd ska beviljas för grundlig förbättring av en enskild väg är dessutom att väglaget har fullgjort sin skyldighet enligt 50 § 1 mom. i lagen om enskilda vägar. För byggande av en ny skogsväg beviljas stöd på villkoret att skyldigheten i fråga har fullgjorts innan en godtagbar anmälan om verkställande lämnas till skogscentralen efter att vägen har blivit färdig.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om byggande av en upplagsplats enligt 1 mom. samt om övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för grundlig förbättring av en enskild väg

Förutsättningar för att stöd för grundlig förbättring av en enskild väg ska beviljas är

1) att den väg som ska förbättras grundligt har byggts i enlighet med åtminstone de tekniska krav som gällde för byggande av basvägar vid den tidpunkt när vägen byggdes,

2) att den väg som ska förbättras grundligt är i dåligt skick eller tekniskt föråldrad,

3) att det till verkställighetsplanen har fogats en jordmånsundersökning, ett mätprotokoll över bärigheten eller någon annan utredning av vilken det framgår att den planerade bärigheten hos den väg som ska förbättras grundligt möjliggör virkestransport året runt, med undantag för menförestider,

4) att den väg som ska förbättras grundligt uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och skogsbrukstransporternas uppskattade andel av transporterna på vägen,

Betänkande JsUB 18/2022 rd

5) till den del anläggande av en ny skogsväg ingår i den grundliga förbättringen av en enskild väg att den nya vägen uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, ~~minimilängd och minimibredd~~ **maximilängd och minimibredd** samt den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde,

6) att underhållet av den väg som ska förbättras grundligt har skötts.

För att stöd ska beviljas förutsätts dessutom att grundlig förbättring av vägen inte har finansierats med medel enligt lagen om enskilda vägar eller den upphävda lagen om enskilda vägar (358/1962) under de senaste 20 åren. Från detta krav kan dock göras undantag, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. För avvikelser krävs också att det har gått minst tio år från den föregående finansieringen av grundlig förbättring av vägen med offentliga medel. Tidsfristen räknas från slutförbetalningen av finansieringen.

Närmare bestämmelser om de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde, uppskattad andel skogsbrukstransporter av transporterna på vägen och en ny vägs målbärighet, ~~minimilängd och minimibredd~~ **maximilängd och minimibredd** samt andel av vägtätheten i vägens verkningsområde och det villkor som gäller skötseln av vägens underhåll samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för byggande av en ny skogsväg

En förutsättning för att stöd för byggande av en ny skogsväg ska beviljas är att den nya skogsvägen uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och den uppskattade andelen skogsbrukstransporter av transporterna på vägen. En ytterligare förutsättning är att ett tidigare körstråk i regel kan användas vid dragningen av vägen och att ett skogsområde som bevarats enhetligt inte delas upp.

Stöd beviljas för byggande av en ny skogsväg som genomförs antingen av enskilda markägare som ett samprojekt eller av en samfällad skog.

Närmare bestämmelser om kraven på den nya skogsvägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och skogsbrukstransporternas andel av transporterna på vägen samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

4 kap.

Bevarande av skogarnas biologiska mångfald och vård av skogsnaturen

20 §

Miljöstöd

Miljöstöd kan beviljas om bevarande av skogens biologiska mångfald, naturvård eller annan användning av skogen än för virkesproduktion beaktas i åtgärder som hänför sig till skötseln eller användningen av skogar på ett mera omfattande sätt än vad som enligt skogslagen är den enskilda markägarens skyldighet. Stöd kan också beviljas för beredning av miljöstödsavtal.

En förutsättning för att stöd ska beviljas är att en enskild markägare med skogscentralen ingår ett avtal där markägaren förbinder sig att inom ett visst område bevara skogarnas biologiska mångfald samt att inte vidta några skogsbruksåtgärder inom området utan skogscentralens samtycke.

Avtalet mellan skogscentralen och den enskilda markägaren kan innehålla ett villkor enligt vilket markägaren åtar sig att följa en vård- och användningsplan som främjar bevarandet av särdragen i den livsmiljö som ligger inom det område som avtalet gäller.

Avtalet är i kraft i tio år. Det gäller även om området helt eller delvis överläts till en ny enskild markägare.

Närmare bestämmelser om hur miljöstödet ska allokeras och när åtgärderna enligt 1 mom. är mer omfattande än vad som föreskrivs i skogslagen samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Vård- och användningsplan och övrig beredning av miljöstödsavtal

I en vård- och användningsplan ska ingå uppgifter om de naturvårdsåtgärder som ska genomföras i avtalsområdet samt en tidsplan för åtgärderna.

På vård- och användningsplaner tillämpas vad som i 10 § föreskrivs om verkställighetsplaner.

Med beredning av ett miljöstödsavtal avses uppgörande av en vård- och användningsplan, kartläggning av miljöstödsobjekt, uppskattning av naturvärden och avgränsning av naturobjekt samt utredning av värdet av avtalsobjektet och det marknadsdugliga trädbeståndet på den skogsfastighet där avtalsobjektet ligger. I beredningen av ett miljöstödsavtal kan inkluderas även insamling av uppgifter som behövs för beräkning av incitamentsättning. För beredningen av ett miljöstödsavtal kan beviljas stöd endast om beredningen inte görs som eget arbete av en enskild markägare och den som bereder avtalet har tillräcklig sakkunskap för uppgiften.

22 §

Vård av skogsnaturen

Stöd kan beviljas för

Betänkande JsUB 18/2022 rd

1) sådana arbeten för vård och istandsättning av livsmiljöer som är viktiga med tanke på mångfalden samt för återställande av skogs- och torvmarsmiljöer,

2) förebyggande eller avhjälpan av skador på vattendrag och sjöar som tidigare genomförda skogsdikningar har medfört, om åtgärden är av större betydelse än vanligt för vård av vatten och vattennaturen och om kostnaderna inte kan hänföras till någon som orsakat dem,

3) sådan förbättring av livsmiljöerna för vilt eller utveckling av skogens landskaps-, kultur- och rekreationsvärden eller annat främjande av skogligt mångbruk som görs utöver de åtgärder som avses i 1 och 2 punkten.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Stöd kan beviljas utifrån en ansökningsomgång för projekt. Stöd kan också beviljas utan ansökningsomgång för flera enskilda markägares samprojekt eller för vårdarbete som genomförs av en enda enskild markägare. Vid beviljandet av stöd ska skogscentralen prioritera de fokusområden inom naturvården som anges i de regionala skogsprogrammen.

Närmare bestämmelser om hur stödet för vård av skogsnaturen ska allokeras samt om övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Hyggesbränning

Stöd kan beviljas för hyggesbränning på föryngringsytor.

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

- 1) objektet där hyggesbränning utförs uppfyller kravet på minimiareal och näringshalt,
- 2) naturvårdsträd som står kvar på området bränns i samband med arbetet,
- 3) en ansvarsförsäkring har tecknats för hyggesbränningen,
- 4) hyggesbränningen genomförs under en yrkeskunnig arbetsledning.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om minimiareal, näringshalt och minimikrav och kvalitet i fråga om naturvårdsträd på det objekt där hyggesbränning ska utföras samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Beviljande och utbetalning av stöd

24 §

Ansökan om stöd

Stöd söks skriftligt hos skogscentralen. I ansökan ska uppges personbeteckningen för sökande som är fysiska personer och FO-nummer för övriga sökande. En fysisk person ska utöver personbeteckningen också uppges FO-nummer, om personen har skaffat ett sådant i syfte att bedriva eko-

Betänkande JsUB 18/2022 rd

nomisk verksamhet. Om den sökande är en sammanslutning eller ett dödsbo, ska i ansökan uppges namnen på delägarna i sammanslutningen eller dödsboet och till ansökan fogas ett intyg över att delägarna godkänner ansökan om stöd. Vad som ovan i detta moment föreskrivs om personbeteckning och FO-nummer gäller också delägarna i sammanslutningar och dödsbon.

Stöd ska sökas innan åtgärderna inleds. Åtgärderna får inledas först efter det att skogscentralen har godkänt ansökan och verkställighetsplanen. Vad som ovan i detta moment föreskrivs om tidpunkten för inledande av åtgärder gäller inte planeringen av arbetet. Ansökan om stöd för vård av plantbestånd och ungskog ska dock lämnas in efter att arbetet har utförts inom en tidsfrist som är bunden till inledandet och slutförandet av åtgärden.

Trots bestämmelserna i 2 mom. om samtidig ansökan om stöd för uppgörande av en verkställighetsplan och för verkställande av ett projekt, får stöd sökas separat för uppgörande av en verkställighetsplan, om avsikten är att åtgärden finansieras i form av ett samprojekt.

Närmare bestämmelser om ansökan om stöd, de uppgifter som ska uppges i ansökan och tidsfristen för ansökan om stöd för vård av plantbestånd och ungskog utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

25 §

Ansökningsomgångar för projekt

Skogscentralen kan välja ut sådana som ska genomföra projekt för vård av skogsnaturen utifrån en ansökningsomgång för projekt. Den som i samband med en ansökningsomgång har valts ut att genomföra ett sådant projekt ska samla in markägarnas ansökningar och lämna in dem samtidigt till skogscentralen inom en tidsfrist som skogscentralen bestämmer. Det kan genomföras högst tre ansökningsomgångar om året.

Skogscentralen ska i en ändamålsenlig omfattning informera om möjligheten att söka stöd som avses i 1 mom., om grunderna för val av projekt och övriga processer som ska följas vid ansökan samt om de huvudsakliga förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd.

Närmare bestämmelser om urvalskriterier och urvalsprocesser vid ansökningsomgångar för projekt får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Avtalsprocess

När en ansökan om miljöstöd har blivit anhängig ska skogscentralen förhandla med den enskilda markägaren om miljöstödsavtalets innehåll. Vid förhandlingarna ska det avtalas om avgränsning av avtalsobjektet, objektets användningsbegränsningar och eventuella miljövårdsarbeten.

Skogscentralen ska upprätta ett protokoll över förhandlingarna. I protokollet ska ingå uppgifter om avgränsningen av avtalsobjektet, objektets trädbestånd samt de användningsbegränsningar och eventuella miljövårdsarbeten som hänför sig till objektet. I protokollet ska också anges villkoren för uppsägning, hävning och överföring av avtalet. Skogscentralen och den som ansöker om stödet ska underteckna protokollet.

Skogscentralen fattar beslut om miljöstödet på grundval av protokollsuppgifterna. Ett miljöstödsavtal uppkommer först när skogscentralen har fattat stödbeslutet. Avtalet bildas av skogscentralens stödbeslut och protokollet.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska antecknas i det protokoll som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

27 §

Skogscentralens utredningsskyldighet

Innan skogscentralen fattar beslut i ärendet ska den utreda om de begränsningar som följer av 16 §, 5 kap., 47, 53, 66, 67, 79–81, 83, 87, 93–96, 106, 126 och 127 § i naturvårdslagen gäller den planerade åtgärden. Skogscentralen ska vid behov begära ett utlåtande om ansökan av den närings-, trafik- och miljöcentral inom vars verksamhetsområde åtgärden är planerad att genomföras. Skogscentralen får dock avgöra ärendet utan utlåtande från närings-, trafik- och miljöcentralen, när två månader har förflutit från det att begäran om utlåtande sändes till centralen.

28 §

Vissa utredningar som behövs av sökanden för avgörande av ansökan och inledande av ansökningsomgång för projekt

Beslut om stöd för genomförande av ett samprojekt får inte fattas förrän skogscentralen har fått en utredning där det framgår att de enskilda markägare som deltar i projektet har förbundit sig att genomföra projektet. När det är fråga om en ansökningsomgång som gäller projekt för vård av skogsnaturen, ska skogscentralen inhämta de enskilda markägarnas förbindelse innan ansökningsomgången inleds.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på skogsvägsprojekt. Om det gäller ett skogsvägsprojekt som genomförs som ett samprojekt, får beslut om stöd för genomförandet inte fattas förrän skogscentralen har fått ett skriftligt meddelande om väglagets beslut om grundlig förbättring av en enskild väg eller byggande av en ny skogsväg samt en uppdaterad förteckning över vägdelaägarna och de vägenheter som fastställts för dem. Om det är fråga om byggande av en ny skogsväg, ska till skogscentralen också lämnas ett protokollsutdrag från den förrättning vid vilken väglaget har bildats.

De utredningar som avses i 1 och 2 mom. ska vara undertecknade. Det räcker då att en kopia av det undertecknade originaldokumentet är tillgängligt för att användas vid beslutsfattandet. De undertecknade originaldokumenten kan vid behov kontrolleras också efter utbetalning av stödet.

Om genomförandet av den åtgärd som det söks stöd för omfattas av en sådan miljökonsekvensbedömning som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017), får stödbeslutet inte fattas förrän skogscentralen fått tillgång till miljökonsekvensbeskrivningen enligt 19 § i den lagen och till kontaktmyndighetens motiverade slutsats i fråga om den. Av stödbeslutet ska det framgå hur bedömningen har beaktats vid beslutsprövningen.

Om en åtgärd som ingår i en plan för vård av torvmarksskog omfattas av skyldigheten att göra en anmälan om dikning i enlighet med vattenlagen (587/2011), får beslut om vattenvårdsåtgärder och byggande av väg på dikesren i torvmarksskog inte fattas förrän skogscentralen har fått den anmälan om dikning som har lämnats till närings-, trafik- och miljöcentralen och ett eventuellt utlåtande om den. Inte heller ett beslut om stöd för byggande av skogsväg får fattas förrän skogscentralen har fått anmälan i fråga och ett eventuellt utlåtande om den, om det ska göras en anmälan om dikning i enlighet med vattenlagen om en åtgärd som ingår i verkställighetsplanen i fråga.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

29 §

Anmärkning och temporärt förbud

Skogscentralen kan ge en anmärkning till ett ombud eller biträde som uppgör ansökningar om stöd enligt denna lag, verkställighetsplaner, anmälningar om verkställande, vård- och användningsplaner eller andra handlingar som hänför sig till ansökningsärenden som avses i denna lag, om ombudet eller biträdet i handlingarna har gett skogscentralen vilseledande eller felaktiga uppgifter och om de nämnda uppgifterna är väsentliga vid bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd.

Livsmedelsverket kan på framställning av skogscentralen förbjuda ett ombud eller biträde att upprätta handlingar som avses i 1 mom., om ombudet eller biträdet trots en anmärkning från skogscentralen har lämnat vilseledande eller felaktiga uppgifter upprepade gånger och om ombudets eller bitrådets förfarande utan att det uppdragats skulle ha lett till att skogscentralen på grund av de vilseledande eller felaktiga uppgifterna hade fattat ett felaktigt beslut om beviljande av stöd eller felaktigt hade betalat ut stöd.

Av förbudsbeslutet ska framgå förbudets giltighetstid. Förbudet kan meddelas för högst ett år och det ska avgränsas geografiskt. Ett förbud på ett år kan endast meddelas om verksamheten har varit omfattande.

30 §

Förfarande som gäller samägda fastigheter

De samägare till en samägd fastighet som äger minst 60 procent av fastigheten och till vilka hör samägare som sköter fastigheten har rätt att gemensamt för hela fastighetens räkning vidta åtgärder som kan stödjas i enlighet med denna lag och ta emot stöd, om de avstår från att kräva andra på kostnaderna för genomförandet än de samägare som deltagit i genomförandet av åtgärden. Också en enskild samägare som äger 60 procent av fastigheten och är en samägare som sköter fastigheten har samma rättighet. De samägare som har beviljats stöd ansvarar då för de skyldigheter som hänför sig till stödet.

Som samägare som sköter fastigheten anses en samägare som

- 1) i ett avtal som avses i 24 kap. 1 § i ärvdabalken (40/1965) har utsetts att sköta fastigheten,
- 2) genom avtal som ingåtts av samägarna har utsetts att fungera som en i denna lag avsedd samägare som sköter fastigheten,
- 3) bor på fastigheten, om ett avtal som avses i 1 eller 2 punkten inte har ingåtts.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas på sådana delägare i ett oskiftat dödsbo vars beräknade andel vid tidpunkten för beviljandet av stödet är 60 procent av fastigheten. Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om fastigheter tillämpas också på en sådan kvotdel av en fastighet som förvaltas genom samskifte.

I ansökan ska det anges hur de samägare som inte ansöker om stöd har informerats om den planerade åtgärden och hur de har instruerats om att underrätta sökandena om sin eventuella negativa ståndpunkt i ärendet. De behöver dock inte informeras, om det inte är möjligt att nå dem utan stora svårigheter.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Ett beslut som avses i denna paragraf anses ha kommit till samägarnas kännedom, när det har delgivits en av de samägare som sköter fastigheten. Bestämmelser om delgivning till ett dödsbo finns i 57 § 2 mom. i förvaltningslagen (434/2003).

31 §

Otillräckliga bevillningsfullmakter

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att bestämma att skogscentralen för viss tid eller tills vidare ska avslå stödansökningar som blir anhängiga efter att beslutet offentliggjorts, om det under det år då ansökningarna anhängiggjorts inte längre finns tillräckliga bevillningsfullmakter för finansiering av stödet.

Det beslut om avslag på stödansökningar som avses i 1 mom. ska publiceras i jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling. Skogscentralen ska dessutom informera om jord- och skogsbruksministeriets beslut i lämplig omfattning.

De ansökningar som anhängiggjorts innan det beslut som avses i 1 mom. offentliggjorts ska avgöras i den ordning som de inkommit och inom ramen för de bevillningsfullmakter som anvisats för åtgärderna. Om det inte finns bevillningsfullmakter under det år då ansökningarna anhängiggjorts, ska de återstående ansökningarna överföras för behandling följande år inom ramen för de bevillningsfullmakter som anvisats för åtgärderna. Till den del det inte heller följande år finns några bevillningsfullmakter ska ansökningarna avslås.

32 §

Beslut om stöd som grundar sig på en verkställighetsplan

Stöd för utarbetande av en verkställighetsplan kan beviljas separat, om åtgärderna är avsedda att finansieras i form av ett samprojekt. I annat fall ska beslut om stöd för verkställighetsplanen och stöd för genomförandet fattas samtidigt.

Av ett beslut genom vilket stöd för utarbetande av en verkställighetsplan beviljas separat ska framgå att stödet beviljas förutsatt att projektet genomförs enligt den tidsfrist som skogscentralen har angett. Ytterligare ett villkor för beviljande av stöd för utarbetande av en verkställighetsplan är att skogscentralen inom de tidsfrister som den har angett får en verkställighetsplan som uppfyller kraven enligt denna lag, en ansökan som gäller stöd för genomförande av projektet samt en redogörelse för slutförandet av arbetet. Om avsikten är att arbetet ska finansieras med annan finansiering, är ett villkor för beviljande av stöd att en redogörelse för slutförande av projektet i enlighet med verkställighetsplanen lämnas till skogscentralen inom den tidsfrist som skogscentralen har angett.

33 §

Förpliktelser som följer av Europeiska unionens lagstiftning vid stödbeslut

Utöver vad som fastställs i de minimis-förordningen om de uppgifter som ska anges i stödbeslut om stöd av mindre betydelse, ska av beslut om stöd för vård av plantbestånd och ungskog framgå att ~~skogscentralen är skyldig att återkräva~~ stöd som strider mot förordningen **återkrävs**.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

I andra stödbeslut än de som avses i 1 mom. ska särskilt anges de krav som Finland är skyldigt att uppfylla vid genomförandet av den stödordning för skogsbruket som har godkänts av Europeiska kommissionen. Stödmottagaren ska informeras om att ~~skogscentralen är skyldig att återkräva~~ stödet återkrävs med ränta, om kraven i kommissionens beslut om godkännande inte har iakttagits när stödet beviljades. Stödmottagaren ska samtidigt också informeras om att ~~skogscentralen är skyldig att återkräva~~ stödet återkrävs även i det fall att det i övrigt förutsätts enligt Europeiska unionens lagstiftning. Närmare bestämmelser om vilka stödkrav som i stödbeslutet ska anges som baserade på kommissionens beslut om godkännande utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Extra tid för genomförande av åtgärder

Skogscentralen kan besluta att bevilja extra tid på högst två år för slutförande av arbete som baserar sig på en verkställighetsplan. En förutsättning för att extra tid ska beviljas är att genomförandet av åtgärden har försenats på grund av ett oförutsägbart hinder. Extra tid beviljas inte, om slutförandet av åtgärderna har försenats på grund av hur stödmottagaren, den som gjort upp verkställighetsplanen, ett annat ombud som stödmottagaren anlitat eller den som genomför det projekt som beviljats stöd har förfarit. Skogscentralen kan av särskilda skäl förlänga beviljad extra tid med högst två år.

35 §

Vissa beslut om stödbelopp

Till den del storleken på sådant stöd för genomförande som grundar sig på en verkställighetsplan bestäms enligt faktiska kostnader ska skogscentralen, utöver det beslut som avses i 11 § i statsunderstödslagen, separat besluta om det slutliga stödbeloppet efter att projektet är klart och en godtagbar anmälan om verkställande har presenterats för skogscentralen. Detsamma gäller stöd för en plan för vård av torvmarksskog och stöd för miljövårdsarbeten.

När skogscentralen har fått kännedom om saken ska den fatta ett separat beslut om huruvida en överskridning av den arbetsmängd och den mängd utrustning och de kostnader som uppgetts i ansökan kan godkännas. En förutsättning för godkännande är att överskridningen har varit oförutsägbart. Beslut om smärre överskridningar fattas dock först i samband med beslutet om stödets slutliga storlek.

36 §

Beslutsfattare och undertecknande av beslut samt automatiserat beslutsfattande

I förvaltningsbeslut som skogscentralen fattar med stöd av denna lag och som avgörs efter föredragning ska namnet på beslutsfattaren och föredraganden antecknas.

Skogscentralens beslut om beviljande, utbetalning eller förvägrande av stöd får undertecknas maskinellt.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 14 § 3 mom. i lagen om Finlands skogscentral (418/2011) får skogscentralen, med iakttagande av vad som någon annanstans i lag föreskrivs om möjliggörande av automatiserat beslutsfattande för myndigheter, automatiskt fatta beslut om beviljande av stöd för vård av plantbestånd och ungskog och stöd för vitaliseringsgödsling samt beslut om slutligt stödbelopp. Med avvikelse från vad som i 6 § 1 mom. i denna lag föreskrivs om att det arbete som får stöd ska vara ändamålsenligt både ekonomiskt och med tanke på bevarandet av skogarnas biologiska mångfald, ska dessa omständigheter beaktas vid beviljandet av stöd endast till den del som geografisk information som hör samman med bedömningen av ändamålsenligheten av det arbete som ska stödjas finns tillgängliga elektroniskt vid det automatiserade beslutsfattandet.

37 §

Utbetalning av stöd

Stöd på högst 300 euro betalas ut i en post.

Till den del beloppet av stöd som grundar sig på en verkställighetsplan bestäms enligt faktiska kostnader ska stödmottagaren, den som utarbetat anmälan om verkställande eller något annat av stödmottagaren anlitat ombud på begäran av skogscentralen lämna kopior av verifikat över de faktiska kostnaderna till skogscentralen.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. betalas miljöstöd ut i en post när avtalsperioden börjar. Miljöstöd på mer än 10 000 euro kan dock betalas ut i fler än en post. Stöd för miljövårdsarbeten betalas ut först efter det att skogscentralen har fattat beslut om det slutliga stödbeloppet.

Stöd för vård av skogsnaturen betalas till den som genomför projektet, om stödet har beviljats utifrån en ansökningsomgång för projekt.

På den som gjort upp verkställighetsplanen och anmälan om verkställande eller på andra ombud som stödmottagaren anlitat tillämpas vad som i 12 § 4 mom. i statsunderstödslagen föreskrivs om uppgifter som ska lämnas för utbetalningen av stödet.

38 §

Uppgifter som ska föras in i fastighetsdatasystemet

Skogscentralen ska se till att uppgifterna om ett miljöstödsavtal förs in i fastighetsdatasystemet, när beslutet att bevilja stöd har fattats eller avtalet har ändrats eller markägaren har sagt upp avtalet på grund av att området ska bli ett naturskyddsområde. Livsmedelsverket ska se till att uppgifter om uppsägning och hävning av sådana avtal registreras i fastighetsdatasystemet.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

6 kap.

Skyldigheter som hänför sig till stödet samt tillsyn

39 §

Skyldighet att tillåta att en väg används för rekreation

En markägare som har beviljats stöd för byggande av en skogsväg är skyldig att tillåta att skogsvägen eller den enskilda vägen avgiftsfritt används för rekreation. Användningen kan dock begränsas, om det behövs för att förhindra att vägen skadas, skydda känsliga områden, säkerställa att vägen används på ett säkert sätt eller säkerställa att vägen kan användas för skogsbrukstransporter på ett ändamålsenligt sätt. Det som föreskrivs ovan i detta moment om användning av en väg för rekreation gäller inte användning av vägen för annan ekonomisk verksamhet än skogsbruk.

Skyldigheten enligt 1 mom. är i kraft tio år efter det att det stöd som beviljats för åtgärden har betalats ut till fullo.

40 §

Vård- och underhållsskyldighet

En enskild markägare som har fått stöd för vård av plantbestånd och ungskog är skyldig att i fem år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. En enskild markägare som har fått stöd för vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av skogsväg, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning är skyldig att i tio år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område eller den skogsväg som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. Ett område som underhållet gäller får inte börja användas så att användningen av området för skogsbruksändamål väsentligt förhindras.

Till vård- och underhållsskyldigheten hör

1) i fråga om stöd för vård av plantbestånd och ungskog att det sörjs för skogsbeståndets fortsatta utveckling så att det inte finns behov att bevilja objektet stöd för vård av plantbestånd och ungskog förrän fem år har förflutit från slutbetalningen av det beviljade stödet,

2) i fråga om stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog att de anordningar och konstruktioner som har byggts hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

3) i fråga om stöd för byggande av skogsväg att det på skogsvägar, andra enskilda vägar och särskilda upplagsplatser sörjs för behövlig grusning, reparation av trummor och broar samt öppning av tilltäppta diken och andra arbeten som vägunderhållet förutsätter,

4) i fråga om stöd för vård av skogsnaturen att anordningar och konstruktioner som byggts på vårdområdet hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

5) i fråga om hyggesbränning att naturvårdsträd som bränts inte avlägsnas.

Till vård- och underhållsskyldigheten i samband med stöd för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling, vård av skogsnaturen och hyggesbränning hör att den enskilda markägaren i det område som åtgärden gäller inte utför föryngringsavverkningar eller avverkningar

Betänkande JsUB 18/2022 rd

som inte är ändamålsenliga med tanke på skogsodling under en i 1 mom. avsedd tidsperiod på fem eller tio år från slutbetalningen av stödet. En föryngringsavverkning får göras endast när objektet drabbats av en sådan naturkatastrof som kräver föryngringsavverkning.

Finansieringen enligt denna lag får inte användas för arbete som hör till vård- och underhållsskyldigheten.

41 §

Överföring av vård- och underhållsskyldigheten och andra skyldigheter som hänför sig till stödet

Vid byte av ägaren till eller innehavaren av en särskild rättighet till en fastighet eller ett annat område överförs vård- och underhållsskyldigheten till den nya enskilda markägaren. Skogscentralen ska på ansökan upphäva vård- och underhållsskyldigheten, om en fastighet eller ett område löses in och användningen av fastigheten eller området för skogsbruksändamål därmed väsentligt förhindras. I sådana fall är markägaren inte skyldig att betala tillbaka stödet.

Vid byte av ägare eller innehavare av en särskild rättighet ska den enskilda markägaren se till att den nya enskilda markägaren får information om den lagstadgade vård- och underhållsskyldigheten samt skyldigheten att tillåta att en väg används för rekreation. En enskild markägare som har fått stöd för en plan för vård av torvmarksskog ska på motsvarande sätt informera en ny enskild markägare om den skyldighet som det föreskrivs om i 15 § 3 mom. 8 punkten.

Skogscentralen kan godkänna att de skyldigheter som hör samman med stöd som centralen beviljat överförs på någon annan än en enskild markägare, om ägaren till eller innehavaren av en särskild rättighet till fastigheten eller området har ändrats och om den nya ägaren eller innehavaren uppfyller det krav som föreskrivs i 5 § 1 mom. Ett ytterligare villkor för godkännandet är att det med tanke på användningen av statens medel och målen för finansieringen kan anses ändamålsenligt att överföra de skyldigheter som hör samman med det stöd som skogscentralen beviljat. Genom beslut av skogscentralen träder den nya ägaren eller innehavaren in i den enskilda markägarens ställe och får de skyldigheter och rättigheter som enligt denna lag hänför sig till stödet. Ett ärende som avses i detta moment kan anhängiggöras av den nya ägaren eller innehavaren ensam eller tillsammans med den tidigare enskilda markägaren. Om de skyldigheter som hänför sig till stödet inte överförs till den nya ägaren eller innehavaren på det sätt som nämns ovan, är den tidigare privata markägaren skyldig att återbetala stödet.

42 §

Upphävning av vård- och underhållsskyldigheten

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en skogsväg, om

- 1) den enskilda markägaren till väsentliga delar har förlorat den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats med statliga medel,
- 2) den fördel som avses i 1 punkten har förlorats på grund av en naturkatastrof eller av någon annan orsak som inte beror på markägaren, och
- 3) det inte är ändamålsenligt att utföra arbetet igen.

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en skogsväg, om den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats förloras av den anledningen att

Betänkande JsUB 18/2022 rd

- 1) området eller en betydande del av det i en plan anvisas för något annat ändamål än för skogsbruksmark,
- 2) ett miljöstödsavtal eller ett motsvarande avtal ingås för området eller en betydande del av det, eller
- 3) området omfattas av användningsbegränsningar eller åtgärdsförbud som införts med stöd av lag.

Om den enskilda markägaren slutar använda området eller en betydande del av det som skogsbruksmark, ska skogscentralen upphäva vård- och underhållsskyldigheten för området.

Den enskilda markägaren är inte skyldig att betala tillbaka det stöd som markägaren fått, om vård- och underhållsskyldigheten upphävs med stöd av 1 eller 2 mom. Om vård- och underhållsskyldigheten upphävs med stöd av 3 mom., är markägaren skyldig att betala tillbaka erhållet stöd.

43 §

Skyldighet att lämna uppgifter som hänför sig till stödet

Ett stödvillkor är att originalverifikat över de faktiska kostnader som meddelats i ansökningshandlingarna vid behov kan kontrolleras också efter utbetalning av stödet. Originalverifikaten och de undertecknade originalutredningarna enligt 28 § ska bevaras i tio års tid efter slutbetalning av stödet.

På den som gjort upp verkställighetsplanen och på andra ombud som stödmottagaren anlitat samt på den som genomför det understödda projektet tillämpas vad som i 14 § i statsunderstödslagen föreskrivs om statsunderstödmottagarens skyldighet att lämna uppgifter.

Den enskilda markägaren ska utan dröjsmål meddela skogscentralen om byte av ägare till eller innehavare av en särskild rättighet till ett sådant område för vilket ett miljöstödsavtal har ingåtts. Dessutom ska den enskilda markägaren meddela skogscentralen om naturkatastrofer eller om andra av markägaren oberoende förändringar i förhållandena inom det område som miljöstödsavtalet gäller.

44 §

Skogscentralens tillsynsuppgift och handlingar som gäller statligt stöd

Skogscentralen har till uppgift att övervaka villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd och iakttagandet av de skyldigheter som hänför sig till stöden i enlighet med 15–17 § i statsunderstödslagen. Skogscentralen har också rätt att kontrollera om den som genomför det understödda projektet har fullgjort de skyldigheter som hänför sig till stödet. På skogscentralens granskningsrätt och utförandet av granskningar tillämpas de ovannämnda bestämmelserna i statsunderstödslagen. Bestämmelser om förfarandet vid granskningar finns dessutom i 39 § i förvaltningslagen. Granskning får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Skogscentralen ska ge stödmottagaren möjlighet att avhjälpa de brister som konstaterats vid en fältgranskning, om bristerna är små och kan avhjälpas utan oskäligt besvär. Om försummelsen av skyldigheten att tillåta att en väg används för rekreation är obetydlig, ska skogscentralen upplysa den markägare som fått stöd om skyldighetens innehåll och ge stödmottagaren möjlighet att avhjälpa försummelsen. Skogscentralen ska i sådana fall fastställa en viss tid inom vilken bristerna eller försummelserna ska avhjälpas.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Skogscentralen ska bevara uppgifter som gäller stöd som beviljats enligt denna lag i tio år från det att stödet beviljades. En uppgift raderas dock inte, om det är nödvändigt att bevara den för fullgörandet av ett åliggande som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende. En uppgift ska raderas så snart det inte längre finns någon lagstadgad grund för att behandla den. Handlingar som hänför sig till statligt stöd ska trots sekretessbestämmelserna lämnas till kommissionen, om det förutsätts enligt Europeiska unionens lagstiftning.

Bestämmelser om antal och objekt för de kontroller som ingår i skogscentralens uppgifter och om andra tekniska detaljer som hänför sig till att ordna tillsynen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

7 kap.

Återbetalning och återkrav av stöd samt hävning och uppsägning av avtal

45 §

Återbetalning och återkrav av stöd

Bestämmelser om grunderna för återbetalning och återkrav av stöd finns i statsunderstödslagen. Stöd som enligt 20 § i statsunderstödslagen ska återbetalas ska betalas till skogscentralen. Om stödet har betalats ut i flera poster, ska på det belopp som återbetalas eller återkrävs betalas ränta enligt 24 § i statsunderstödslagen från och med slutbetalningen av stödet. Ränta enligt den paragrafen ska vid återkrav av stöd betalas fram till den dagen skogscentralen lämnar en framställning enligt 2 mom. i denna paragraf till Livsmedelsverket.

Skogscentralen ska göra en framställning till Livsmedelsverket om återkrav av stöd, om centralen får kännedom om en sådan grund för återkrav som anges i 21 eller 22 § i statsunderstödslagen. Därefter beslutar Livsmedelsverket om återkrav av stödet. Skogscentralen ska göra framställningen till Livsmedelsverket om återkrav av stöd utan dröjsmål eller av särskilda skäl inom tolv månader från det att centralen har fått kännedom om grunden för återkravet på det sätt som avses i 28 § 1 mom. i statsunderstödslagen. Livsmedelsverket ska fatta beslut i ärendet utan dröjsmål eller av särskilda skäl inom 18 månader från det att skogscentralen gjorde framställningen. Om det gäller försummelse av vård- och underhållsskyldigheten eller skyldigheten att tillåta att en väg används för rekreation, räknas den tidsfrist som avses i 28 § 2 mom. i statsunderstödslagen från utgången av tiden för skyldighetens giltighet.

Om procedurbestämmelserna för samägda fastigheter har tillämpats när stöd beviljats, kan stödet inte återkrävas av en samägare som inte har mottagit stöd, om inte denna samägare själv eller den nya samägaren har varit delaktig i den verksamhet som utgör grunden för att stödet återkrävs.

46 §

Återkrav av vissa stöd

Stödet återkrävs av stödmottagaren, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf. Stöd som har beviljats för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av skogsväg, vård av

Betänkande JsUB 18/2022 rd

skogsnaturen eller hyggesbränning återkrävs av en ny enskild markägare som har försummat vård- och underhållsskyldigheten. Stöd som har beviljats för byggande av skogsväg återkrävs också av en ny enskild markägare som inte har iakttagit skyldigheten att tillåta att vägen används för rekreation. Miljöstöd återkrävs av en enskild markägare som inte har iakttagit de skyldigheter som hänför sig till miljöstödsavtalet.

När stöd återkrävs på grund av försummelse av vård- och underhållsskyldigheten, upphör vård- och underhållsskyldigheten för området eller vägen, och i fråga om stöd för byggande av skogsväg även skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, efter att stödet har betalats tillbaka. Om stöd för byggande av skogsväg återkrävs på grund av brott mot skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, upphör den skyldigheten och vård- och underhållsskyldigheten efter att stödet har betalats tillbaka. Om miljöstöd återkrävs på grund av försummelse av skyldigheter som ingår i avtalet, upphör skyldigheterna när miljöstödet har betalats tillbaka.

Stöd för en plan för vård av torvmarksskog återkrävs av sådana enskilda markägare som inte har iakttagit det åtagande som avses i 15 § 3 mom. 8 punkten. Det belopp som återkrävs är högst den andel av stödet för planen som utgörs av dessa enskilda markägars fastighet. Om åtagandet har iakttagits endast delvis, återkrävs stödet till de delar som vattenvårdsåtgärder inte har genomförts.

47 §

Återbetalning av miljöstöd och uppsägning av avtal vid skogsskador

Om det på ett miljöstödsobjekt har inträffat en skogsskada som enligt lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) förutsätter att det skadade trädbeståndet avlägsnas från området, ska den enskilda markägaren ansöka om tillstånd av skogscentralen för avlägsnande av trädbeståndet. Skogscentralen ska bevilja tillståndet och vid behov till tillståndsbeslutet foga de villkor som behövs med tanke på bevarandet av naturvärdena och förebyggandet av skogsskador. Den enskilda markägaren ska till skogscentralen betala tillbaka en sådan kalkylmässig andel av miljöstödet som motsvarar det trädbestånd som avlägsnas.

Skogscentralen ska säga upp avtalet, om miljöstödsobjektet är så förstört att det inte längre är motiverat att avtalet fortsätter att gälla. Den enskilda markägaren ska då till skogscentralen betala tillbaka en så stor del av det utbetalda stödet som motsvarar de kalendermånader som återstår av avtalsperioden. Den enskilda markägaren är inte skyldig att betala ränta enligt 24 § i statsunderstödslagen på det belopp som ska betalas tillbaka. Om den enskilda markägaren motsätter sig uppsägningen av miljöstödsavtalet, ska skogscentralen göra en framställning till Livsmedelsverket om uppsägning av avtalet.

48 §

Hävning av avtal

Livsmedelsverket kan på framställning av skogscentralen genom ett beslut bestämma att ett miljöstödsavtal ska hävas och redan utbetalt stöd återkrävas, om en enskild markägare genom sitt eget förfarande medvetet har försämrat miljöstödsobjektets biologiska mångfald eller i övrigt i betydande grad brutit mot avtalsvillkoren. Den enskilda markägaren är i sådana fall skyldig att betala tillbaka det utbetalda stödet till Livsmedelsverket.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Stöd kan återkrävas även efter avtalets giltighetstid, om markägaren på det sätt som avses i 1 mom. har brutit mot avtalet under dess giltighetstid.

49 §

Livsmedelsverkets rätt att säga upp avtal

Livsmedelsverket kan på skogscentralens framställning eller på en markägares ansökan genom ett beslut bestämma att ett miljöstödsavtal ska sägas upp och att stöd som redan betalats ut ska återkrävas delvis, om förhållanden som hänför sig till objektets biologiska mångfald eller andra förhållanden som inverkar på fullgörandet av avtalsförpliktelserna har förändrats i sådan grad att det inte längre finns grunder för att avtalet ska vara i kraft eller i sådan grad att det är oskäligt att avtalet fortsätter att gälla.

I de situationer som avses i 1 mom. är den enskilda markägaren skyldig att till Livsmedelsverket betala tillbaka en så stor del av det utbetalda stödet som motsvarar de kalendermånader som återstår av avtalsperioden. Om ägaren till eller innehavaren av en särskild rättighet till området har ändrats, är områdets nya enskilda markägare återbetalningsskyldig. I de situationer som avses i 1 mom. är den enskilda markägaren inte skyldig att betala ränta enligt 24 § i statsunderstödslagen på det belopp som ska betalas tillbaka.

50 §

Den enskilda markägarens rätt att säga upp avtal

Om det område som är föremål för avtal byter ägare eller innehavare av en särskild rättighet, har den nya enskilda markägaren rätt att säga upp avtalet genom att skriftligen meddela skogscentralen om uppsägningen inom sex månader från överlåtelsen av äganderätten. Uppsägningen träder i kraft när den nya enskilda markägaren har återbetalat skogscentralen en så stor del av det utbetalda miljöstödet som motsvarar de hela kalendermånader som återstår av avtalsperioden.

Den enskilda markägaren har rätt att säga upp avtalet även i andra situationer än den som avses i 1 mom., om markägaren återbetalar skogscentralen det belopp som avses i 1 mom. förhöjt med 10 procent. Uppsägningen träder i kraft när beloppet har betalats.

Den enskilda markägaren ska säga upp ett miljöstödsavtal, om det område som avtalet gäller blir ett naturskyddsområde. I sådana fall ska den enskilda markägaren betala tillbaka det belopp som avses i 1 mom. till skogscentralen. Den enskilda markägaren är inte skyldig att betala ränta enligt 24 § i statsunderstödslagen på det belopp som ska betalas tillbaka. Förpliktelserna enligt miljöstödsavtalet upphör från och med den dag då skogscentralen har fått återbetalningen av miljöstödet.

51 §

Förpliktelser som gäller återkrav till följd av Europeiska unionens lagstiftning

Trots det som föreskrivs om återkrav i denna lag eller i statsunderstödslagen, ska stöd som ingår i en stödordning som har anmälts till Europeiska kommissionen återkrävas, om stödet inte uppfyller kraven i kommissionens beslut om godkännande. Stödet ska också återkrävas, om kra-

Betänkande JsUB 18/2022 rd

ven i de minimis-förordningen inte har iakttagits vid beviljandet av stöd av mindre betydelse. Det belopp som återkrävs eller räntan på det kan jämkas endast om det är fråga om exceptionella omständigheter som stödmottagaren eller en aktör som stödmottagaren befullmäktigat inte skulle ha kunnat påverka genom omsorgsfullt agerande. Stödet ska dock återkrävas till fullt belopp, om det förutsätts enligt Europeiska unionens lagstiftning. Bestämmelser om ränta på det belopp som återkrävs finns i statsunderstödslagen.

Bestämmelser om kommissionens beslut om återkrav finns i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

52 §

Allokering av medel

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar, med beaktande av den nationella skogsstrategins mål, inom ramen för de bevillningsfullmakter och det anslag som i statsbudgeten anvisats för genomförandet av denna lag om allokeringen av medlen till åtgärder enligt denna lag. Skogscentralen ska för jord- och skogsbruksministeriet årligen utarbeta ett förslag till bevillningsfullmakter och allokeringen av anslaget med beaktande av de mål som ställs upp i de regionala skogsprogram som avses i 26 § i skogslagen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

53 §

Jord- och skogsbruksministeriets tillsynsuppgift

Jord- och skogsbruksministeriet har till uppgift att övervaka skogscentralens och Livsmedelsverkets verksamhet när de fullgör uppgifter enligt denna lag. För att sköta tillsynsuppdraget har ministeriet rätt att av skogscentralen och Livsmedelsverket få allmänna uppgifter om användning och uppföljning samt att utföra de granskningar av centralens och verkets verksamhet som behövs för tillsynen över att denna lag följs. Granskningarna kan innefatta granskningar av handlingar och inspektioner på plats, om de är av väsentlig betydelse för att säkerställa att denna lag iakttas vid beviljandet och utbetalningen av stödet och vid övervakningen av hur stödet används. Bestämmelser om ministeriets granskningsrätt och utförande av granskning finns i 16 och 17 § i statsunderstödslagen.

Trots sekretessbestämmelserna har jord- och skogsbruksministeriet rätt att av skogscentralen och Livsmedelsverket få sådana för ministeriets uppdrag nödvändiga uppgifter om omständigheter som gäller sökanden eller mottagaren av stöd och som är av väsentlig betydelse för att säkerställa att denna lag iakttas vid beviljandet och utbetalningen av stödet och vid övervakningen av hur stödet används.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

54 §

Livsmedelsverkets tillsynsuppgift

Livsmedelsverket har till uppgift att på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer utföra sådana kontroller av skogscentralens verksamhet som behövs för tillsynen över att denna lag följs. I fråga om Livsmedelsverkets tillsynsuppgift iakttas i detta fall vad som föreskrivs i 53 § om jord- och skogsbruksministeriets tillsynsuppgift.

Trots sekretessbestämmelserna har Livsmedelsverket rätt att av skogscentralen få sådana för verkets uppdrag nödvändiga uppgifter om omständigheter som gäller sökanden eller mottagaren av stöd och som är av väsentlig betydelse för att säkerställa att denna lag iakttas vid beviljandet och utbetalningen av stödet och vid övervakningen av hur stödet används.

Bestämmelser om antalet av och föremålet för de granskningar som ska utföras av Livsmedelsverket och om andra tekniska detaljer som hänför sig till ordnandet av tillsynen utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

55 §

Ändringssökande

På sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag tillämpas bestämmelserna om ändringssökande i statsunderstödslagen. Ändring i ärenden som gäller återkrav, hävning och uppsägning av avtal och temporära förbud för ombud eller biträden får emellertid sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen utan omprövningsförfarande.

56 §

Mätningar i terrängen

Vid sådana mätningar i terrängen som hänför sig till denna lag används de metoder för mätning och värdering som allmänt används inom skogsbruket.

57 §

Naturresursinstitutets uppgift

Naturresursinstitutet ska årligen före utgången av augusti lämna uppgifter till jord- och skogsbruksministeriet om det aritmetiska medelvärdet av medelrotpriset per kubikmeter virke under de tre närmast föregående kalenderåren separat för varje landskap.

Naturresursinstitutet ska dessutom till jord- och skogsbruksministeriet lämna de övriga uppgifter som behövs för genomförandet av stöd enligt denna lag.

Betänkande JsUB 18/2022 rd

9 kap.

Ikraftträdande

58 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet. Denna lag gäller till och med den 31 december 2029.

Andra bestämmelser i denna lag än de som gäller beviljande av stöd tillämpas dock på med stöd av denna lag beviljat stöd efter det att lagens giltighetstid har gått ut. Efter att lagen har upphört att gälla kan det dock inte beviljas extra tid för att slutföra arbete som baserar sig på en verkställighetsplan. Efter att lagen har upphört att gälla kan skogscentralen av särskilda skäl förlänga extra tid som centralen beviljat under lagens giltighetstid med högst två år. Ett sådant beslut ska fattas före den 1 oktober 2030. Stöd som beviljats med stöd av denna lag ska betalas ut senast den 31 december 2032.

Finansiering i enlighet med denna lag ska sökas senast den 1 oktober 2029. Finlands skogscentral ska uppmana avsändaren av ansökan att lämna sådana saknade uppgifter som avses i 22 § 1 mom. i förvaltningslagen senast den 1 november 2029. Sökanden ska lämna de uppgifterna och andra kompletteringar till ansökan till skogscentralen senast den 1 december 2029. Stöd för vård av plantbestånd och ungskog kan beviljas med stöd av denna lag endast för åtgärder som inlett efter denna lags ikraftträdande. Stöd för vård av plantbestånd och ungskog kan beviljas för åtgärder som har slutförts senast den 31 september 2029.

Trots det som föreskrivs i 6 § 2 mom. kan stöd för vård av plantbestånd och ungskog beviljas med stöd av 13 §, **även om den vård- och underhållningsskyldighet som anknyter till skogsförnyelse fortfarande gäller.** ~~om det har gått tio år sedan slutbetalningen av finansiering för skogsförnyelse på samma objekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996). Stöd för vård av plantbestånd och ungskog kan inte beviljas med stöd av 13 § i denna lag, om det inte har gått tio år sedan slutbetalningen av stöd för vård av ungskog på samma objekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.~~ Stöd för vård av plantbestånd och ungskog kan inte beviljas med stöd av 13 §, om det inte har gått **fem år** ~~tio år~~ sedan slutbetalningen av stöd för vård av ungskog eller ~~sju år sedan slutbetalningen av stöd för~~ tidig vård av plantbestånd på samma objekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015).

Stöd för vitaliseringsgödsling kan inte beviljas med stöd av 14 §, om det inte har gått 20 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Stöd för utarbetande av en plan för vård av torvmarksskog eller för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog kan inte beviljas med stöd av 15 och 16 §, om det inte har gått minst 20 år sedan slutbetalningen av finansiering för istandsättningsdikning i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för vård av torvmarksskog i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. För vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog kan det beviljas stöd med stöd av 16 §, om genomförandet av åtgärderna baserar sig på

Betänkande JsUB 18/2022 rd

en sådan verkställighetsplan som avses i 9 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. En förutsättning för att stöd ska beviljas är att utarbetandet av verkställighetsplanen har inletts före ikraftträdandet av denna lag och att den färdiga planen lämnas till skogscentralen för godkännande inom nio månader från denna lags ikraftträdande.

Stöd för byggande av skogsväg kan inte beviljas med stöd av 17–19 §, om det inte har gått minst 20 år sedan slutbetalningen av finansiering för ett vägprojekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för ett vägprojekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Från detta krav kan dock göras undantag, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. Ytterligare ett villkor är att det har gått minst tio år från slutbetalningen av den föregående finansieringen för byggande eller grundlig förbättring av vägen med offentliga medel.

Som en verkställighetsplan för vitaliseringsgödsling, byggande av en skogsväg eller ett projekt för vård av skogsnaturen kan godkännas en plan för vitaliseringsgödsling, byggande av en skogsväg eller ett projekt för vård av skogsnaturen som har finansierats med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, om planen som sådan eller med komplettering uppfyller kraven i 10 § och om stöd för vitaliseringsgödsling, byggande av skogsväg eller ett projekt för vård av skogsnaturen utifrån planen kan beviljas för genomförandet av arbetet. Stöd beviljas inte för komplettering av planen.

2.

Lag

om ändring av 29 a och 48 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) 29 a § 2 mom. och 48 § 2 mom., sådana de lyder, 29 a § 2 mom. i lag 227/2016 och 48 § 2 mom. i lag 983/2020, som följer:

Betänkande JsUB 18/2022 rd

29 a §

Tidsfrist för att verkställa åtgärder

Skogscentralen kan besluta att bevilja extra tid på högst två år för slutförande av arbete som baserar sig på en verkställighetsplan. En förutsättning för att extra tid ska beviljas är att genomförandet av åtgärden har försenats på grund av ett oförutsägbart hinder. Extra tid beviljas inte, om slutförandet av åtgärderna har försenats på grund av hur stödmottagaren, den som gjort upp verkställighetsplanen, ett annat ombud som stödmottagaren anlitat eller den som genomför det projekt som beviljats stöd har förfarit. Skogscentralen kan av särskilda skäl förlänga beviljad extra tid med högst två år.

48 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Andra bestämmelser i denna lag än de som gäller beviljande av stöd tillämpas dock på med stöd av denna lag beviljat stöd efter det att lagens giltighetstid har gått ut. Efter att lagen har upphört att gälla kan det dock inte beviljas extra tid för att slutföra arbete som baserar sig på en verkställighetsplan. Efter att lagen har upphört att gälla kan skogscentralen av särskilda skäl förlänga extra tid som centralen beviljat under lagens giltighetstid med högst två år. Ett sådant beslut ska fattas före den 1 oktober 2023. Stöd som beviljats med stöd av denna lag ska betalas ut senast den 31 december 2026. Finansiering i enlighet med denna lag ska sökas senast den 1 oktober 2023. Finlands skogscentral ska uppmana avsändaren av ansökan att lämna sådana saknade uppgifter som avses i 22 § 1 mom. i förvaltningslagen senast den 1 november 2023. Sökanden ska lämna de uppgifterna och andra kompletteringar till ansökan till skogscentralen senast den 1 december 2023.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande JsUB 18/2022 rd

Helsingfors 23.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
vice ordförande Ritva Elomaa saf
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Mikko Lundén saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Anders Norrback sv
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Arto Satonen saml
medlem Jenna Simula saf
medlem Peter Östman kd
ersättare Tiina Elo gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.